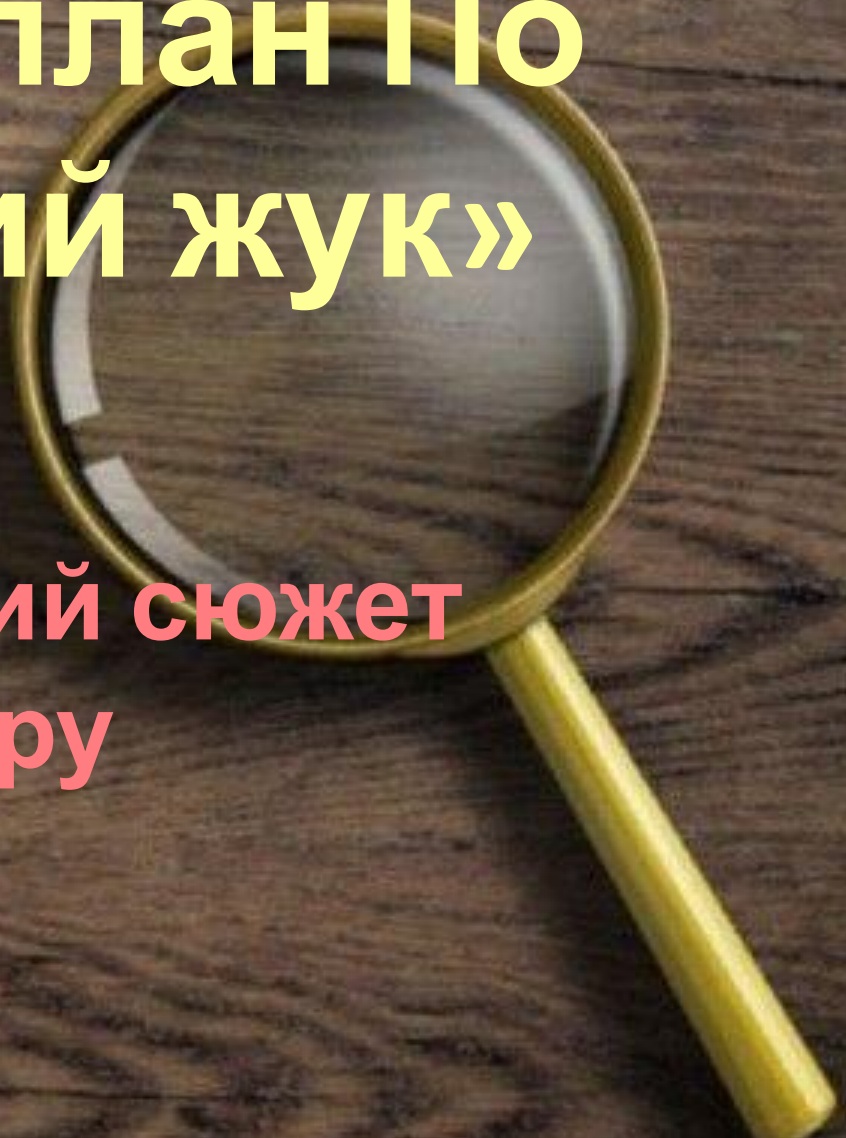

Едгар Аллан По «Золотий жук»

Захопливий сюжет
твору

Тема уроку

рі

ра

гар

лі

-

то

СНО
В

у

жан

ти

де

ту

ед

те

по

вій

за

сві

НИ
К

ву

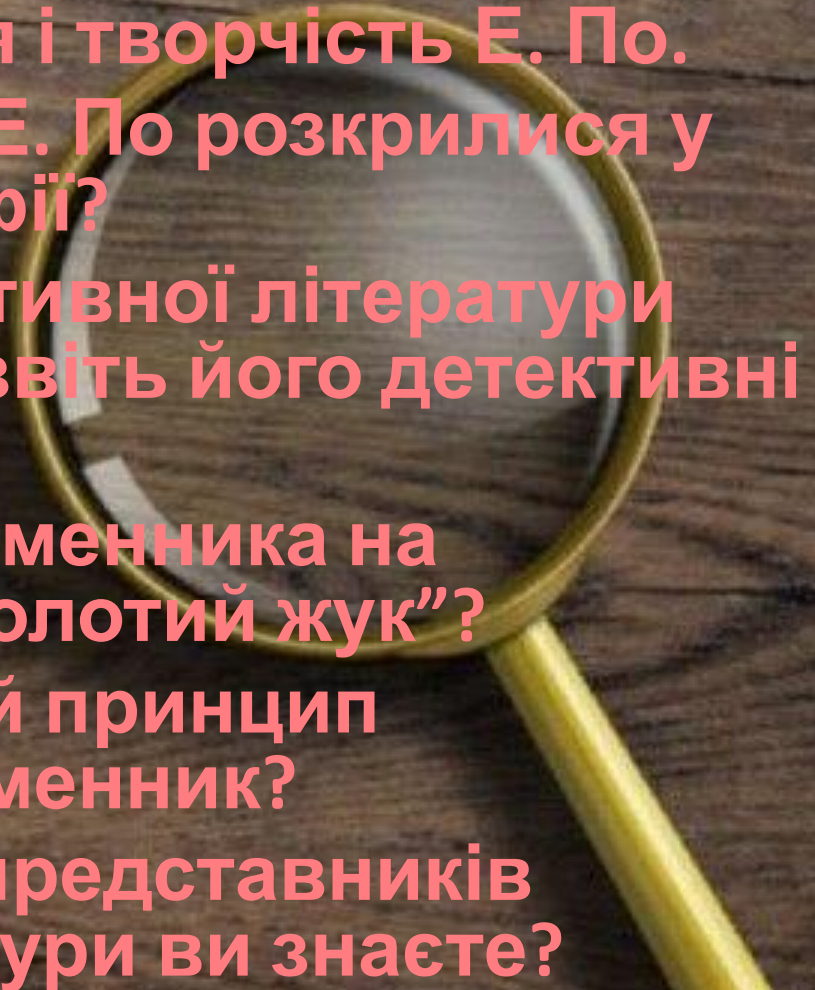
ру

тек

Завдання: розшифрувати напис, записати тему уроку в зошити. За яким принципом зашифрований текст?

Перевіряємо засвоєне

1. Розкажіть про життя і творчість Е. По.
  2. Які риси характеру Е. По розкрилися у фактах його біографії?
  3. Які принципи детективної літератури розробив Е. По? Назвіть його детективні твори.
  4. Що надихнуло письменника на створення твору “Золотий жук”?
  5. Який композиційний принцип використовує письменник?
  6. Кого з українських представників детективної літератури ви знаєте?
-

Захопливий сюжет твою “Золотий Жук”

Вдома ви прочитали твір Е. А. По “Золотий жук”.
Згадаємо те, про що там йдеться:

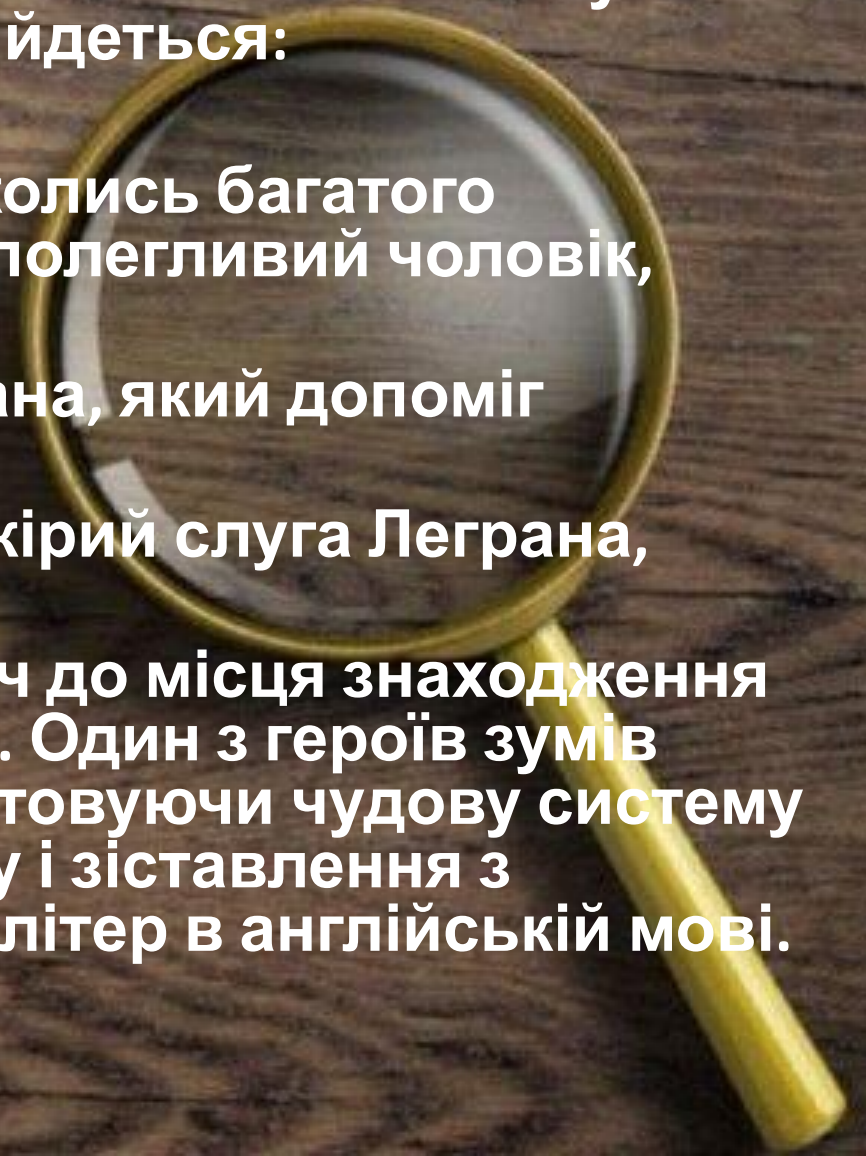
Герої:

Вільям Легран – нащадок колись багатого сімейства, розумний, наполегливий чоловік, колекціонер-ентомолог.

Оповідач – приятель Леграна, який допоміг відшукати скарби.

Джупітер – старий чорношкірий слуга Леграна, відданий і турботливий.

Це історія про скарби, ключ до місця знаходження яких був зашифрований. Один з героїв зумів розгадати його, використовуючи чудову систему підрахунку знаків шифру і зіставлення з частотою використання літер в англійській мові.

Згадуємо прочитане

Дія оповідання відбувається в Південній Кароліні. Нащадок старовинного аристократичного роду Вільям Легран, якого переслідують невдачі та спіткає банкрутство, тікає з Нового Орлеана і оселяється на пустельному островці поблизу атлантичного узбережжя зі своєю собакою — ньюфаундлендом і старим слугою.

Відлюдництво Вільяма скрашують книги і прогулянки по березі моря, під час яких він задовольняє свою пристрасть ентомолога: його колекції комах може позаздрити не один натураліст.

Згадуємо прочитане

Одного разу під час прогулянки було знайдено «золотого» жука, якого вони загорнули у шматок знайденого поблизу пергаменту. Прийшовши додому, Легран зовсім випадково виявляє на пергаменті зображення черепа, намальоване прихованими чорнилом, яке проявилось від дії тепла — каміна в будинку Леграна. Розпитуючи про подробиці, Оповідач зауважує, що Легран сприймає цю знахідку як щасливе знамення. Негр Джупітер турбується, чи не захворів господар — Легран весь час щось рахує і надовго зникає

Згадуємо прочитане

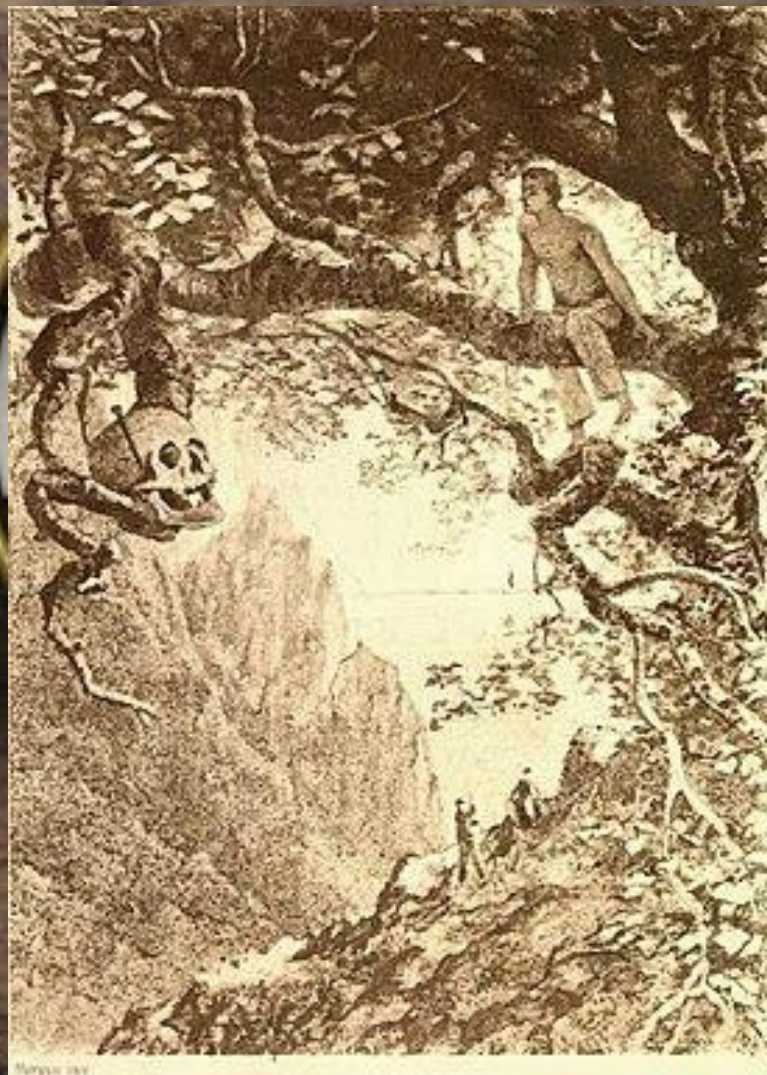
Через якийсь час
Оповідач отримує від
Леграна записку з
проханням відвідати
його з якоїсь важливої
справи. Інтонація
листа змушує
Оповідача
поквапитися, і він того
ж дня опиняється у
друга. Легран очікує
його з нетерпінням і
пропонує всім відразу
відправитися в
дорогу — на материк, у
гори — в кінці
експедиції вони
арсумієт, ще він має

Згадуємо прочитане

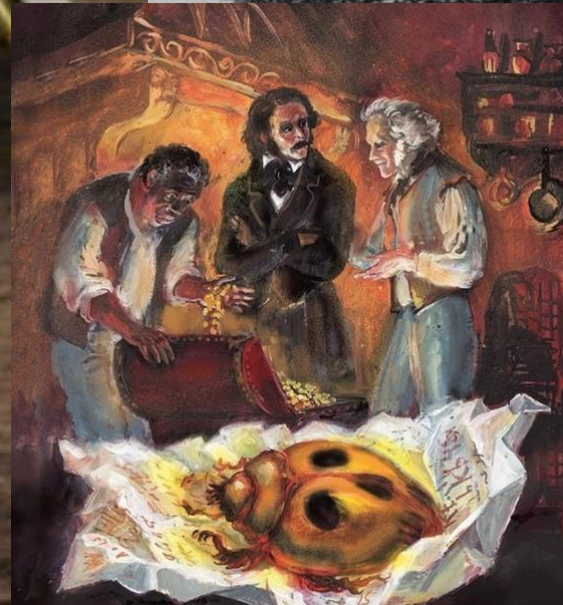
Через кілька годин товариші дістаються дерева, яке й шукав Легран. Він наказує слугі лізти на дерево. Джупітер знаходить прибитий до суку череп і отримує вказівку пропустити жука на шнурі крізь ліву очну ямку. Забивши кілочок туди, куди опустився жук, Легран відміряє відстань, і всі починають копати. Через деякий час виявляється, що негр переплутав очниці і їхні зусилля виявилися марними. Легран переміряє все заново, і

Згадуємо прочитане

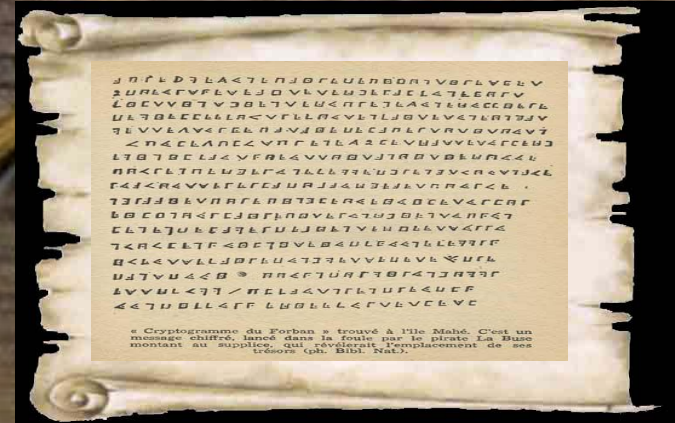
Їх роботу перериває відчайдушний гавкіт ньюфаундленда. Собака рветься в яму і знаходить два скелети. Через кілька секунд компаньйони знаходять скриню, в якій знаходиться справжній скарб — купи золота і дорогоцінного каміння. Подолавши насилу зворотний шлях, нарешті, бачачи, що друг згорає від цікавості, Легран розповідає, що привело його до знахідки і розгадки шифру, який дозволив знайти скарби

Згадуємо прочитане

Розгадування криптограмми — чудовий приклад застосування дедукції. Текст криптограми складався з 203 СИМВОЛІВ:
53‡‡‡305))6*;4826)4‡.)4‡);806*;4
8†8¶
60))85;1‡(;:‡*8†83(88)5*†;46(;88*
96*
?;8)*‡(;485);5*†2:*‡(;4956*2(5*—
4)8¶
8*;4069285);)6†8)4‡‡;1(‡9;48081;
8:8‡
1;48†85;4)485†528806*81(‡9;48;(88;
4(‡?34;48)4‡;161;:188;‡?;
Легран розшифрував його й дізнався, де шукати скарб.

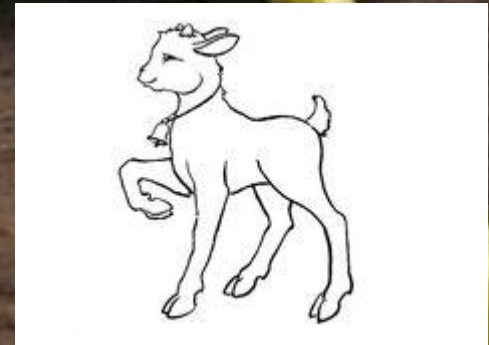

Згадуємо прочитане

Розшифрований текст:

“Добре скло в єпископовім заїзді на чортовім сідалі – двадцять один градус і тринадцять мінут – північ-північ-схід – головний сук сьома гілляка східний бік – стріляй з лівого ока мертвої голови – пряма лінія від дерева через постріл на п'ятдесят футів”.

Перед цім на пергаменті проступило зображення черепа і

Історична довідка

Вільям Кідд (англ. *William Kidd*) - англійський капер. Відомий гучним судовим розглядом над його злочинами і піратськими нападами, які оспорюються і по сей день. На думку деяких сучасних істориків, Кідд діяв згідно з отриманим їм каперських патентом і не нападав на союзні кораблі.

Міф про незчисленні скарби, які Кідд заховав перед тим як здатися, неодноразово використовувався в літературі.

Порівняйте: Kidd
– прізвище
пірата; kid –
козеня (англ.)

**Це висловлювання – своєрідний
епіграф для детективних оповідань Е.
А. По:**

**... Навряд чи хто може
загадати таку закручену
загадку, якої хтось інший,
відповідно спрямувавши
свою винахідливість, не зміг
би розгадати.**

Едгар Аллан По

Формула детективного оповідання

Едгар Алан По виклав фундаментальні принципи детективу:

- детектив-аматор, ексцентричний, з оригінальними манерами; він перевершує поліцію у вмінні спостерігати й узагальнювати; він має товариша, який розказує про нього;
- каркас сюжету: злочин – дедуктивне розслідування – розкриття – покарання злочинця;
- сюжетні ходи: вбивство в закритій кімнаті, екскурси в психологію, помилково підозрювана людина, нестандартне вирішення проблеми, формула “найочевиднішого місця”, ланцюжок хибних доказів, вбивця – найменш підозрюваний персонаж;- злочин розкривається за допомогою роботи інтелекту;
- два «золоті» правила детективу: коли виключені всі варіанти, крім одного, іноді найнеймовірнішого, він і є істинним; чим складніше справа, тим простіше її розв’язання;
- можливість застосування методів дедукції до реальних ситуацій

Завдання для допитливих

- 1 . Провести дослідження: «Чи дотримується Е.По власної формули детективного оповідання у творі «Золотий жук»?
- 2 . Відповісти, у чому полягає секрет успіху Леграна.
- 3 . Розшифрувати криптограмму. Ключ – український алфавіт
«10,6,1,23,18,12,22,23,31/21,19,10,24,17,12,23,11/3,7,
16,11,15,19,4,19/
20,19,7,23,1/19,10,18,1,28,1,8/17,1,14,9,7/6,19,21,1
2,3,18,33,23,11,22,33/6,19/14,19,4,19/23,1,16,1,18,2
3,24/» 4,7,18,21,12/16,19,18,4,25,7,16,16,19/
Розшифровка: “Здатність розуміти великого
поета означає майже дорівнятися його
таланту” Генрі Лонгфелло

Ознаки детективу у творі

- наявність таємниці, пов'язаної із злочином (чи справді є якісь скарби сховані піратом, таємничі обставини за яких пірат Кідд вбив своїх спільників); - головний герой – детектив-непрофесіонал Ленгран (відлюдник-натураліст);
  - наявність друга і помічника сищика; (поруч з Ленграном є друг-оповідач);
  - детально описано думки головного героя;
  - серію доказів читач отримує одночасно із головним героєм;
  - передбачуваність фіналу. В кінці Ленгран детально пояснює як він розшифрував криптограму та знайшов місце скарбу.
- Джерело: <https://dovidka.biz.ua/zolotiy-zhuk-analiz/>

Домашнє завдання

1. Визначити жанр твору “Золотий жук”.
2. Бути готовими відповісти на тестові запитання.

